

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind sistemul public de pensii pentru agricultori

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Capitolul 1
Dispoziții generale

Art.1. – Dreptul agricultorilor de a avea o pensie este garantat de stat și se exercită, în condițiile prezentei legi, prin sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale al agricultorilor, denumit în continuare sistemul de pensii pentru agricultori.

Art.2. – Sistemul de pensii pentru agricultori se organizează și funcționează având ca principii de bază:

a) principiul unicitatii, potrivit căruia statul organizează și garantează sistemul public bazat pe aceleasi norme de drept;

b) principiul egalitatii, care asigură tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege;

c) principiul solidaritatii sociale, conform căruia participanții la sistemul public își asumă reciproc obligații și beneficiază de drepturi pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea riscurilor sociale prevăzute de prezenta lege;

d) principiul obligativitatii, potrivit căruia persoanele fizice care domiciliază în mediul rural, desfășoară activități legate de agricultură, zootehnie sau piscicultură și nu au un contract individual de muncă, nu sunt funcționari publici, nu ocupă funcții eligibile sau de demnitate publică în care sunt numite, nu sunt pensionari sau şomeri, sunt obligați, potrivit prevederilor prezentei legi, să participe la sistemul de pensii pentru agricultori, drepturile ce decurg din această participare fiind considerate drepturi de asigurări sociale, ce se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor;

e) principiul contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor personale sau în numele persoanelor fizice participante la sistemul de pensii pentru agricultori , dreptul la pensie acordându-se pe temeiul contribuțiilor plătite;

f) principiul mutualității, conform căruia statul participă alături de persoanele fizice participante și în numele acestora la sistemul de pensii pentru agricultori (public) cu contribuții proporționale cu cele individuale;

g) principiul repartiției, pe baza căruia veniturile realizate se redistribuie, conform prevederilor prezentei legi, pentru asigurarea plătii obligațiilor ce revin sistemului de pensii pentru agricultori;

Art.3. – (1) În cadrul Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale, denumită în continuare CNPAS, se înființează Departamentul de pensii pentru agricultori, care administrează, gestionează, coordonează și controlează activitatea legată de asigurări sociale și plată a pensiilor pentru agricultori.

(2) În vederea realizării activității de asigurări sociale și plată a pensiilor pentru agricultori, Departamentul de pensii pentru agricultori din cadrul CNPAS are următoarele atribuții:

a) coordonează și controlează activitatea în acest domeniu a caselor de pensii județene și a Casei de pensii a municipiului București, denumite în continuare case teritoriale de pensii;

b) controlează modul de stabilire și plată a pensiilor pentru agricultori;

c) urmărește execuția veniturilor și cheltuielilor bugetului pensiilor pentru agricultori și prezintă Ministerului muncii, familiei și egalitatii de sanse rapoarte trimestriale și anuale privind execuția bugetară.

Art.4. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori sunt asigurate în condițiile prezentei legi, persoanele fizice, denumite în continuare asigurați, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) locuiesc temporar sau definitiv în mediul rural;

b) nu urmează cursuri de învățământ, organizate potrivit legii;

c) au vîrste cuprinse între 16 și 57 de ani femeile, respectiv 16 și 62 de ani bărbații;

(2) Asigurații pot fi cetăteni români, cetăteni ai altor state sau apatrizi pe perioada în care au, conform legii, domiciliul sau reședința în România.

(3) Asigurații au obligația să plătească contribuții la sistemul de pensii pentru agricultori și au dreptul să beneficieze de pensii în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Art.5. – (1) Sunt asigurate obligatoriu, prin efectul legii, persoanele fizice prevăzute la art. 4, care:

a) desfășoară activități agricole în gospodăria proprie, precum și activități private în domeniul forestier, zootehnic, sau piscicol;

b) sunt membri ai societăților agricole sau ai altor forme de asociere din agricultură.

2) Se pot asigura în sistemul de pensii pentru agricultori și acele persoane fizice care locuiesc în mediul rural și care beneficiază de un contract de muncă pe perioadă determinată a cărui durată este mai mică de 12 luni.

(3) Persoanele fizice care se încadrează în prevederile art.5 din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale nu se pot asigura în sistemul de pensii pentru agricultori.

Art.6. – (1) Persoanele fizice prevăzute la art. 5 alin.(1) sunt obligate să depună, până la data de 31 decembrie a fiecărui an, declarația de asigurare privind tipul de contribuție pe care o vor plăti în anul ce urmează.

(2) Persoanele fizice prevăzute la art.5 alin.(1) care au împlinit vîrstă de 25 de ani sunt obligate să depună declarația de asigurare la casa teritorială de pensii în raza căreia își au domiciliul în termen de 30 de zile de la încadrarea în situațiile prevăzute de lege.

(3) Persoanele fizice prevăzute la art.5 alin.(1) sunt obligate să menționeze în declarație, pe proprie răspundere, că nu se încadrează în nici una din prevederile prevăzute de art.5 din Legea nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Art.7. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori, beneficiile obținute reprezintă venit de înlocuire pentru pierderea capacitatii de muncă în agricultură ca urmare a bătrâneții, invalidității, accidentelor, sau decesului, denumite în continuare riscuri asigurate.

(2) Prestațiile de asigurări sociale se acordă sub formă de pensii pentru limită de vîrstă, pensii de invaliditate, pensii de urmaș și ajutor de înmormântare precum și indemnizatii pentru creșterea copilului pana la 2(3) ani.

Art.8. – (1) Constituie stagiu de cotizare perioadele de cel puțin 12 luni în care persoanele au plătit contribuții de pensii în sistemul de pensii al agricultorilor din România.

(2) Drepturile de pensii cuvenite în sistemul de pensii pentru agricultori din România se pot transfera în țările în care asigurații își stabilesc domiciliul sau reședința, în condițiile reglementate prin acorduri sau convenții internaționale la care România este parte sau în țări aparținând Uniunii Europene.

(3) Pensia prevăzută la alin.(2) este transferată în moneda țărilor respective sau într-o altă monedă asupra căreia s-a convenit.

Art.9. – (1) Evidența drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale în sistemul de pensii pentru agricultori se realizează pe baza codului numeric personal.

(2) Înregistrarea contribuților personale ale asiguraților cât și a celor achitate de stat în numele acestora se face în conturile individuale ale asiguraților.

Art.10. – În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) Unitatea de contribuție lunară este o constantă corespunzătoare unei contribuții lunare individuale, în quantum fix, stabilită după cum urmează:

- UC 1 – corespunzătoare unei contribuții de 10 lei (RON);
- UC 2 – corespunzătoare unei contribuții de 20 lei;
- UC 3 – corespunzătoare unei contribuții de 30 lei;
- UC 4 – corespunzătoare unei contribuții de 40 lei;
- UC 5 – corespunzătoare unei contribuții de 50 lei;

b) Unitatea de contribuție lunară mutuală este o constantă corespunzătoare unei contribuții lunare individuale și a unei contribuții lunare achitare de stat în numele asiguratului. Sunt posibile 5 tipuri de unități de contribuții lunare mutuale, după cum urmează:

- U_{C_m1} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 30 lei;
- U_{C_m2} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 60 lei;
- U_{C_m3} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 90 lei;
- U_{C_m4} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 120 lei;
- U_{C_m5} – corespunzătoare unei contribuții mutuale de 150 lei ;

c) Unitate de contribuție anuală este o constantă corespunzătoare unei contribuții mutuale pentru un an, respectiv pentru 12 luni stabilită după cum urmează:

- $U_{C_a1} = 360$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 30 lei;
- $U_{C_a2} = 1,5U_{C_a1} = 540$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 60 lei;
- $U_{C_a3} = 2U_{C_a1} = 720$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 90 lei;
- $U_{C_a4} = 2,5U_{C_a1} = 900$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 120 lei ;
- $U_{C_a5} = 3U_{C_a1} = 1080$, corespunzătoare unei contribuții mutuale de 150 lei;

d) Unitățile de contribuție – U_c - reprezintă raportul dintre suma unităților de contribuție anuală realizată de asigurat în întreaga perioadă de contribuție și stagiu complet de cotizare necesar, respectiv de 25 de ani la femei sau de 30 de ani la bărbați.

e) Numărul de unități de contribuție realizat în întreaga perioadă de contribuție reprezintă baza de calcul pentru stabilirea pensiei de agricultor.

f) Valoarea unității de contribuție este suma în lei, stabilită anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat, ce reprezintă posibilitatea sistemului de a valoriza unitățile de contribuție acumulate de agricultori, în vederea obținerii unei pensii de agricultori.

Capitolul 2

Bugetul pensiilor pentru agricultori

Art.11. – (1) Bugetul pensiilor pentru agricultori cuprinde veniturile și cheltuielile sistemului de pensii pentru agricultori.

(2) Ministerul Muncii, Familiei și Sanselor Egale fundamentează anual, pe baza propunerilor CNPAS, proiectul bugetului pensiilor pentru agricultori.

(3) Bugetul pensiilor pentru agricultori se aprobă prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(4) În cazul în care Legea bugetului asigurarilor sociale de stat nu a fost adoptată cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea exercițiului bugetar, până la adoptarea noului buget se aplică în continuare prevederile bugetului pensiilor pentru agricultori pe anul precedent.

Art.12. – Veniturile bugetului pensiilor pentru agricultori provin din contribuții de asigurări sociale individuale ale asiguraților, contribuții ale statului achitate în numele asiguraților, din dobânzi, precum și din alte venituri, potrivit legii.

Art. 13. (1)- Cheltuielile bugetului pensiilor pentru agricultori acoperă contravalorele prestațiilor de asigurări sociale pentru agricultori stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi, cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului pensiilor pentru agricultori, finanțarea unor investiții proprii precum și alte cheltuieli prevăzute de lege.

(2) Cuantumul pensiilor de agricultori provenite din fostul sistem de asigurări sociale al agricultorilor, aferente punctajelor medii anuale obținute prin aplicarea prevederilor art. 180, alin. (1) și (2) din Legea nr.19/2000 precum și partea din cuantumul pensiei rezultată prin aplicare prevederilor art. 168 alin. (5) din Legea nr.19/2000, se suportă de la bugetul de stat.

(3) Se suportă, de asemenea, de la bugetul de stat partea din cuantumul pensiei din sistemul public aferentă punctajelor medii anuale obținute prin valorificarea, după data de 1 aprilie 2001, a fiecărui an util realizat în cadrul fostelor unități agricole cooperatiste, a fiecărui an de contribuție realizat de țărani cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, până la data intrării în vigoare a legii nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări ale agricultorilor, precum și a perioadelor de contribuție realizate conform acestei legi, după data de 29 iulie 1992 și până la data de 1 aprilie 2001.

(4) Sumele necesare aplicării prevederilor alin. (2) și (3) se suportă din contribuțiile statului achitate în numele asiguraților potrivit prevederilor art. 21, precum și din transferuri directe de la bugetul de stat.

Art. 14 - (1) Excedentele anuale ale bugetului pensiilor pentru agricultori pot fi utilizate în anul următor, potrivit destinațiilor aprobate prin lege, după restituirea transferurilor primite de la bugetul de stat.

(2) Eventualul deficit curent al bugetului pensiilor pentru agricultori se acoperă din disponibilitatile bugetului pensiilor pentru agricultori din anii precedenți.

Art. 15 - Disponibilitățile bănești ale bugetului pensiilor pentru agricultori sunt purtatoare de dobânzi, nivelul dobânzilor urmând a se stabili prin convenții încheiate de CNPAS cu trezoreria statului sau cu bănci.

Art. 16 – În mod exceptional, în situații motivate, pentru acoperirea deficitului bugetului pensiilor pentru agricultori, veniturile bugetului pensiilor pentru agricultori se completează cu sume care se alocă de la bugetul de stat.

Art. 17 - (1) În sistemul pensiilor pentru agricultori, pe teritoriul României, contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale se plătesc în lei.

(2) Contribuțiile și prestațiile de asigurări sociale, stabilite în moneda altor țări, se plătesc pe teritoriul României în lei, la cursul de schimb valutar comunicat de Banca Națională a României din ziua plășii.

Capitolul 3

Contribuția pentru pensia de agricultor

Art.18. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori sunt contribuabili și au obligația plășii contribuției, asigurații individuali prevăzuți la art. 5, alin. (1), persoane fizice care au vîrstă de cel puțin 25 de ani.

Art.19. – (1) Statutul de asigurat se dobândește prin depunerea unei declarații de asigurare la casa teritorială de pensii în raza căreia se află domiciliul persoanei, după încadrarea în situațiiile prevăzute la art. 4 și art. 5.

(2) Asigurații sunt obligați să depună anual o declarație de asigurare pe proprie răspundere referitoare la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 4 și art. 5.

(3) Declarația de asigurare prevăzută la alin.(2) conține și angajamentul asiguratului de a plăti în anul următor una din cele 5 tipuri de contribuții lunare individuale, precum și frecvența plășilor.

(4) Contribuțiile pot fi plătite lunar, trimestrial, semestrial sau anual.

(5) Plata contribuțiilor individuale se face la sediul casei teritoriale de pensii, prin CEC sau prin mandat poștal, pe baza copiei după declarația de asigurare.

(6) Declarațiile de asigurare prevăzute la alin.(1) și (2) se depun până la data de 31 decembrie a anului în curs.

Art.20. – (1) Cuantumul contribuțiilor lunare plătite de asigurat este constant pentru un an, în baza declarației de asigurare.

(2) Asiguratul poate opta în declarația de asigurare pentru una din următoarele contribuții lunare individuale:

- a) 10 lei;
- b) 20 lei;
- c) 30 lei;
- d) 40 lei;
- e) 50 lei;

(3) Contribuția de asigurare pentru pensia de agricultor se datorează de la 1 ianuarie a anului următor depunerii declarației de asigurare.

Art. 21. – (1) CNPAS înregistrează în conturile individuale ale asiguraților plătile reprezentând contribuțiile individuale, concomitent cu dublul acestor vărsaminte, valoare ce reprezintă contribuția statului achitată în beneficiul asiguratului.

(2) Evidențierea în conturile individuale a contribuțiilor prevăzute la alin. (1) se face sub forma unităților de contribuție anuală.

(3) Unitățile de contribuție anuală, corespunzătoare celor 5 tipuri de contribuții lunare individuale prevăzute la art. 20 alin.(2) lit.a) – e), sunt următoarele:

- a) 360;
- b) 540;
- c) 720;
- d) 900;
- e) 1.080.

Art. 22. – (1) Asiguratul poate întrerupe plata contribuției, menționând acest lucru în declarația de asigurare.

(2) Eventualele perioade de neplată a contribuției nu constituie stagiu de cotizare, în aceste perioade bugetul de stat neparticipând cu contribuții în contul asiguratului.

(3) Neplata contribuției individuale de către asigurat la termenele menționate în declarația anuală de asigurare atrage neacordarea drepturilor de prestații de asigurări sociale diferite de pensia pentru limită de vîrstă până la achitarea contribuțiilor datorate și a dobanzilor de întârziere aferente.

Art. 23. – (1) Prin exceptare de la prevederile art.4 lit.c), persoanele fizice ce depășesc vîrstă de 57 de ani femeile, respectiv 62 de ani bărbații și care nu beneficiază de pensie din sistemul public sau de pensie de agricultor, dar care îndeplinesc celealte condiții prevăzute de art. 4 și art. 5 și care, la data intrării în vigoare a prezentei legi, nu au stagii de cotizare realizate în agricultură suficiente pentru deschiderea unui drept de pensie în conformitate cu prevederile Legii nr.19/2000, sau care împlinesc vîrstă legală de pensionare într-o perioadă mai mică de 10 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pot dobândi calitatea de asigurat, în conformitate cu prevederile prezentei legi, prin plata retroactivă a contribuției, până la completarea unui stagiu de cel puțin 10 ani de cotizare.

(2) Persoanele fizice prevăzute la alin. (1) pot plăti într-o perioadă de 2 ani contribuțiile corespunzătoare unui stagiu minim de cotizare de 10 ani, pe baza unei declarații de asigurare speciale și a unor declarații de asigurare anuale.

(3) Prin declarația de asigurare specială întocmită de persoanele fizice prevăzute la alin.(1), acestea își asumă angajamentul de a plăti contribuțiile prevăzute la art.20 alin.(2), în quantumul corespunzător stagiu minim de cotizare, într-o perioadă de 2 ani, începând cu data de 1 ianuarie a anului următor depunerii acestui tip de declarație.

(4) Declarația de asigurare specială este însotită de o declarație de asigurare anuală pentru fiecare din următorii 2 ani.

(5) Contribuțiile plătite de persoanele prevăzute la alin.(1) pot fi valorificate pentru obținerea unei pensii de agricultor numai după încheierea plății contribuțiilor corespunzătoare unui stagiu minim de cotizare de 10 ani.

(6) În cazul întreruperii plății contribuției de asigurări sociale pentru agricultori de către asigurat în perioada de 2 ani prevăzută la alin. (4) iar contribuțiile achitate nu corespund unui minim de contribuție pentru 10 ani, stagiu de cotizare realizat nu se poate valorifica la stabilirea dreptului la pensie.

Art. 24. – (1) Evidența unităților de contribuție lunare individuale, mutuale și a unităților de contribuție anuală se asigură prin casele teritoriale de pensii, pe baza codului numeric personal al asiguratului.

Art. 25. – (1) În sistemul de pensii pentru agricultori, stagiu de cotizare se constituie din însumarea anilor în care s-a plătit contribuția pentru pensiile de agricultor.

(2) Perioadele în care, pe parcursul unui an calendaristic (1 Ianuarie-31 decembrie) asiguratul nu a plătit integral contribuția individuală asumată prin declarație sau nu a depus declarația, nu se iau în considerare la calculul unei unități de contribuție anuală.

(3) La data stabilirii unei pensii în condițiile legii, unitățile de contribuție lunare mutuale realizate în condițiile de la alin.(2) se cumulează; unitățile de contribuție anuale rezultate intră în formula de calcul a pensiei.

Art. 26. – (1) În sistemul pensiilor pentru agricultori se asimilează stagiu de cotizare perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul:

- a) a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, cu condiția absolvirii acestuia pe durata normală a studiilor respective;
- b) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legală stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat.

(2) Perioadele asimilate prevăzute la alin.(1) se valorifică numai pentru obținerea pensiei pentru limită de vîrstă, de invaliditate și de urmăș.

(3) Perioadele asimilate se înregistrează ca unități de contribuție anuală corespunzătoare, potrivit prevederilor art.20 alin.(2) lit.a).

(4) Perioadele asimilate se consideră unități de contribuție anuală dacă fracțiunile incomplete de an sunt de cel puțin 6 luni.

Capitolul 4

Pensiile de agricultor

Secțiunea 1

Pensia pentru limită de vîrstă

Art.27 – (1) Pensia de agricultor pentru limită de vîrstă se acordă asiguraților care îndeplinește cumulativ, la data pensionării, condițiile privind vîrsta standard de pensionare și stagiu minim de cotizare în sistemul pensiilor de agricultor.

(2) Vîrsta standard de pensionare este de 57 de ani pentru femei și de 62 de ani pentru bărbați.

(3) Stagiul minim de cotizare, atât pentru femei, cât și pentru bărbați, este de 10 ani.

(4) Stagiul complet de cotizare este de 25 de ani pentru femei și de 30 de ani pentru bărbați.

(5) Pentru obținerea unei pensii de agricultor stagiile incomplete de cotizare se valorifică cu condiția depășirii stagiului minim de cotizare de 10 ani.

Art.28 - (1) Persoanele asigurate care au realizat un stagiu de cotizare în condiții de handicap preexistent calității de asigurat, în funcție de gradul handicapului, beneficiază de reducerea stagiilor de cotizare și a vîrstelor standard de pensionare, după cum urmează:

a) reducerea cu 15 ani a vîrstei de pensionare, dacă au realizat cel puțin 10 ani de cotizare, pentru cei cu handicap grav;

b) reducerea cu 10 ani a vîrstei de pensionare dacă au realizat cel puțin 10 ani de cotizare, pentru cei cu handicap accentuat.

(2) Asigurații nevăzători beneficiază de pensie minimă pentru limită de vîrstă, indiferent de vîrstă, dacă au realizat, ca nevăzător, cel puțin 10 ani de cotizare.

Art. 29 – Beneficiază de reducerea vîrstei standard de pensionare cu 6 luni pentru fiecare an de privare de libertate, de deportare în străinătate după data de 23 august 1944 și/sau de prizonierat, asigurații cu stagiu complet de cotizare cărora li s-au stabilit drepturi privind vechimea în muncă în condițiile prevăzute la art.1 alin.(1) lit.a), b) și c) și alin.(2) din Decretul-Lege nr.118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri.

Secțiunea a 2-a

Pensia anticipată

Art. 30 – (1) Asigurații care au depășit stagiu complet de cotizare cu cel puțin 10 ani, pot solicita pensia anticipată cu cel mult 5 ani înaintea vîrstelor standard de pensionare.

(2) La stabilirea stagiului de cotizare nu se iau în considerare pentru calculul unităților de contribuție:

a) perioadele asimilate conform art.21

b) perioadele în care asiguratul a beneficiat de pensie de invaliditate.

(3) Cuantumul pensiei anticipate se stabilește în aceleași condiții cu cel al pensiei pentru limită de vîrstă.

(4) La împlinirea vârstei standard de pensionare, pensia anticipată de agricultor devine pensie de agricultor pentru limită de vîrstă și se recalculează prin adăugarea perioadelor asimilate și a eventualelor stagii de cotizare realizate în perioada de anticipare.

Secțiunea a 3-a
Pensia de invaliditate

Art. 31 – Au dreptul la pensie de invaliditate asigurații care și-au pierdut total sau cel puțin jumătate din capacitatea de muncă, din cauza unor boli sau a unor accidente cu sau fără legătură cu munca și care îndeplinesc stagiul de cotizare necesar, în raport cu vîrsta.

Art. 32 – (1) Încadrarea sau neîncadrarea într-un grad de invaliditate se face prin decizie emisă de medicul specialist în expertiză medicală și recuperarea capacitații de muncă, denumit în continuare medic expert al asigurărilor sociale.

(2) Împotriva deciziei prevăzute la alin.(1) se poate face contestație la casa teritorială de pensii, în termen de 30 de zile de la comunicare.

(3) La soluționarea contestației, casa teritorială de pensii poate consulta Institutul Național de Expertiză Medicală și Recuperarea Capacitații de Muncă.

(4) Termenul de rezolvare a contestației este de 45 de zile de la data înregistrării acesteia.

(5) Decizia casei teritoriale de pensii dată în soluționarea contestației prevăzută la alin.(2) poate fi contestată la instanța judecătoarească competentă, în termen de 30 de zile de la comunicarea acesteia.

(6) Decizia de încadrare sau de neîncadrare într-un grad de invaliditate, necontestată în termen, este definitivă.

Art. 33. – (1) Asigurații care și-au pierdut capacitatea de muncă, conform art.31 beneficiază de pensie de invaliditate dacă îndeplinesc condițiile din Tabelul nr.1.

Tabel nr.1

Vârsta asiguratului în momentul apariției invalidității	Stagiul de cotizare necesar (ani)
Sub 25 ani	3
25 – 31 ani	6
31 – 37 ani	9
37 – 43 ani	12
43 – 49 ani	15

49 – 55 ani	18
Peste 55 ani	21

(2) Au dreptul la pensie de invaliditate și persoanele care, la data ivirii invalidității, nu mai au calitatea de asigurați, dar îndeplinesc condițiile prevăzute la alin.(1).

Art. 34 – În cazul în care invaliditatea s-a ivit în timpul și din cauza îndeplinirii obligațiilor militare, asiguratul poate beneficia de pensie de invaliditate, indiferent de stagiu de cotizare.

Art. 35 – (1) La stabilirea pensiei de invaliditate, asiguraților li se acordă un stagiu potențial, determinat ca diferență între stadiul complet de cotizare și stagiu de cotizare realizat efectiv până în momentul încadrării într-un grad de invaliditate.

(2) Stagiul potențial rezultat conform alin.(1) nu poate fi mai mare decât stagiu de cotizare pe care asiguratul l-ar fi putut realiza de la data apariției invalidității până la împlinirea vârstei standard de pensionare prevăzută la art.27 alin. (2).

Art. 36 – (1) Pensionarii de invaliditate sunt supuși revizuirii medicale în funcție de afecțiune, la intervale de 6 sau 12 luni, până la împlinirea vîrstelor standard de pensionare, la termenele stabilite de casele teritoriale de pensii.

(2) După fiecare revizuire, medicul expert al asigurărilor sociale din cadrul casei teritoriale de pensii emite o nouă decizie prin care se stabilește, după caz:

a) menținerea în același grad de invaliditate;

b) încadrarea în alt grad de invaliditate;

c) încetarea calității de pensionar de invaliditate ca urmare a redobândirii capacitații de muncă.

(3) Dreptul la pensie de invaliditate se modifică sau începează începând cu luna următoare celei în care s-a emis decizia de revizuire medicală.

(4) Neprezentarea la revizuirea medicală, din motive imputabile pensionarului, atrage după sine suspendarea plății pensiei începând cu luna următoare celei în care era prevăzută revizuirea medicală.

(5) Revizuirea medicală se poate efectua și la cererea pensionarului, înainte de data stabilită de casa teritorială de pensii, dacă starea sănătății lor s-a ameliorat sau s-a deteriorat.

(6) Decizia emisă după revizuirea medicală se supune aceleiași proceduri de contestare și soluționare conform art. 32 alin.(2) – (6).

(7) Nu sunt supuși revizuirii medicale periodice pensionarii de invaliditate care:

a) prezintă invalidități care afectează ireversibil capacitatea de muncă și autonomie personală;

b) au împlinit vîrstele prevăzute de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limită de vîrstă;

c) au vîrstă mai mică cu până la 5 ani față de vîrstă standard de pensionare și au realizat stagii complete de cotizare, conform prezentei legi.

Art. 37 – (1) Pensionarii de invaliditate, cu excepția celor prevăzuți la art. 36 alin.(7), sunt obligați să urmeze programele recuperatorii întocmite de medicul expert al asigurărilor sociale care a emis decizia de încadrare în grad de invaliditate, în vederea reintegrării sociale.

(2) Neîndeplinirea obligației prevăzute la alin.(1) din motive imputabile pensionarului, atrage suspendarea plășii pensiei începând cu luna următoare constatării.

(3) Suspendarea plășii pensiei începează cu luna următoare reluată sau, după caz, începerea programelor recuperatorii.

Art. 38 – La împlinirea vîrstei standard de pensionare prevăzută de prezenta lege pentru obținerea pensiei pentru limită de vîrstă, beneficiarul pensiei de invaliditate poate opta pentru cea mai avantajoasă dintre pensii.

Secțiunea a 4-a Pensia de urmaș

Art. 39 – Au dreptul la pensie de urmaș copiii și soțul supraviețuitor, dacă persoana decedată era pensionar sau îndeplinea condițiile pentru obținerea unei pensii de agricultor.

Art. 40 – Copiii au dreptul la pensie de urmaș dacă:

a) au până la vîrstă de 16 ani;

b) au peste 16 ani și își continuă studiile într-o formă de învățământ organizată potrivit legilor în vigoare, până la terminarea acestora, fără a depăși vîrstă de 26 de ani;

c) sunt invalizi, pe toată durata invalidității de orice grad, dacă aceasta a intervenit în perioada în care se aflau în una din situațiile prevăzute la lit.a) sau b).

Art. 41 – (1) Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș pe tot timpul vieții; la împlinirea varstei standard de pensionare, acesta va opta pentru propria pensie rezultată conform legislației în vigoare sau pentru incasarea în continuare a pensiei de urmaș, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin 15 ani.

(2) În cazul în care durata căsătoriei este mai mică de 15 ani, dar de cel puțin 10 ani, cuantumul pensiei de urmaș cuvenită soțului supraviețuitor se diminuează cu 0,5% pentru fiecare lună, respectiv cu 6,0% pentru fiecare an de căsătorie în minus.

Art. 42 – Soțul supraviețuitor are dreptul la pensie de urmaș, indiferent de vîrstă, pe perioada în care este invalid de gradul I sau II, dacă durata căsătoriei a fost de cel puțin un an.

Art. 43. – Soțul supraviețuitor, care nu îndeplinește condițiile de la art.40 și art.41, beneficiază de pensie de urmaș pe o perioadă de 6 luni de la data decesului, dacă în această perioadă nu realizează venituri lunare în urma unui contract individual de muncă.

Art. 44 – Soțul supraviețuitor care are în îngrijire, la data decesului susținătorului, unul sau mai mulți copii în vîrstă de până la 7 ani, beneficiază de pensie de urmaș până la împlinirea de către ultimul copil a vîrstei de 7 ani, în perioadele în care nu realizează venituri lunare dintr-o activitate pentru care asigurarea de pensie este obligatorie.

Art. 45 – (1) Pensia de urmaș se calculează, după caz, din:

a) pensia de agricultor pentru limită de vîrstă, aflată în plată sau la care ar fi avut dreptul, în condițiile legii, susținătorul decedat.

b) pensia de invaliditate, în cazul în care decesul susținătorului a intervenit înaintea îndeplinirii condițiilor pentru obținerea pensiei de agricultor pentru limită de vîrstă și era în plată cu pensie de invaliditate, pensie anticipată sau ar fi avut dreptul, în condițiile legii, la una dintre aceste categorii de pensii de agricultor.

(2) Cuantumul pensiei de urmaș se stabilește în condițiile art. 50, prin aplicarea unui procent asupra unităților de contribuție realizate de susținător, aferente pensiei prevăzută la alin.(1), în funcție de numărul urmașilor îndreptățiți, astfel:

- a) pentru un singur urmaș – 50%;
- b) pentru 2 urmași – 75%;
- c) pentru 3 sau mai mulți urmași – 100%.

Art. 46 – Cuantumul pensiei de urmaș, în cazul orfanilor de ambii părinți, reprezintă însumarea drepturilor de urmaș, calculate după fiecare părinte.

Art. 47 – În cazul modificării numărului de urmași, pensia de recalculează în conformitate cu dispozițiile art.45 alin.(2).

Art. 48 – Soțul supraviețuitor care are dreptul la o pensie proprie de agricultor și îndeplinește condițiile prevăzute de lege pentru obținerea pensiei de urmaș după soțul decedat, poate opta pentru cea mai avantajoasă pensie de agricultor.

Art. 49 – Beneficiarii pensiei de urmaș prevăzuți la art.40, lit.c) și art.42 sunt supuși revizuirii medicale și au obligația de a urma programele recuperatorii conform reglementărilor prevăzute pentru pensia de invaliditate.

Secțiunea a 5-a
Calculul pensiei de agricultor

Art. 50 – Începând cu data înscrierii la pensie, cantumul pensiei se determină prin înmulțirea unităților de contribuție realizate de asigurat în perioada de cotizare, cu valoarea unei unități de contribuție.

Art. 51 – (1) Unitățile de contribuție realizate de asigurat în perioada de cotizare reprezintă suma unităților de contribuții anuale realizate în toată perioada de contribuție raportată la stagiu complet de cotizare prevăzut la art. 27 alin.(4).

(2) La calculul unităților de contribuție realizate se utilizează până la 3 zecimale.

(3) Numărul unităților de contribuție realizate, pentru stagii complete de cotizare, nu poate fi mai mic de 360 sau mai mare de 1080.

(4) Stagiile de cotizare mai mari decât cele prevăzute la art.27 alin.(4) determină un număr mai mare de unități de contribuție, dacă reprezintă ani întregi de cotizare peste stagiu complet necesar.

Art. 52 – Unitățile de contribuție necesare obținerii unei pensii minime, corespunzătoare unui stagiu de cotizare de 10 ani, se calculează raportând suma unităților de contribuție anuale realizate în 10 ani de contribuție consecutivi sau nu, la stagiu mediu complet de cotizare pentru femei și bărbați de 27,5 ani.

Art. 53 – Unitățile de contribuție pentru stagii incomplete de cotizare se calculează raportând suma unităților de contribuție anuală realizate, la stagiu mediu complet de cotizare pentru femei și bărbați prevăzut la art.52.

Art. 54 – (1) Pentru perioadele asimilate, la determinarea unităților de contribuție realizate se utilizează unitatea de contribuție anuală egală cu 360, conform cu prevederile art.21 alin.(3) lit.a, pentru perioada asimilată de la art.26 alin.(1). Perioada de efectuare a studiilor universitare poate fi reprezentată de maxim 5 unități de contribuție anuală egale cu 360, iar perioada de efectuare a serviciului militar de maxim 2 unități de contribuție anuală egale cu 360.

(2) Pentru stagiu potențial acordat asigurașilor în drept să obțină o pensie de invaliditate de agricultor, unitatea de contribuție anuală a asiguratului este de:

- a) 270 pentru gradul I de invaliditate;
- b) 240 pentru gradul II de invaliditate.

(3) Asigurașii care, după îndeplinirea condițiilor de pensionare pentru limită de vîrstă, reglementate de prezenta lege, contribuie suplimentar cu un număr întreg de ani la sistemul de pensii pentru agricultori, regăsindu-se în situațiile prevăzute la art.4 și art.5, beneficiază de recalcularea pensiei de agricultor după realizarea fiecărei unități de contribuție anuală, conform prevederilor art.21 alin.(3).

Art. 55 – CNPAS comunică anual asiguratului, prin casele teritoriale de pensii, unitățile de contribuție anuală, numărul de ani de cotizare precum și sumele în lei, înregistrate în contul

asiguratului, drept contribuții individuale și mutuale depuse de către stat în numele asiguratului. Datele se completează anual în carnetul asiguratului, la data depunerii declarației de asigurare anuală.

Art. 56 – (1) Valoarea unei unități de contribuție se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(2) Valoarea unei unități de contribuție se calculează prin aplicarea unui procent asupra salariului minim pe economie, stabilit conform legii, pentru perioada de referință,

(3) Procentul folosit la stabilirea valorii unei unități de contribuție, conform prevederilor alin. (2), nu poate fi mai mic de 0,1% sau mai mare de 0,5%.

(4) Valoarea unei unități de contribuție se poate actualiza în cursul execuției bugetare în funcție de evoluția salariului minim pe economie, stabilit conform prevederilor legii.

(5) Actualizarea prevăzută la alin.(4) se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

Secțiunea a 6-a Stabilirea și plata pensiilor

Art. 57 – (1) Pensia de agricultor se acordă la cererea persoanei îndreptățite, a mandatarului desemnat de aceasta cu procură specială, a tutorelui sau a curatorului acesteia.

(2) Cererea de pensionare, împreună cu actele care dovedesc îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, inclusiv carnetul de asigurat, se depun la casa teritorială de pensii în raza căruia se află domiciliul asiguratului.

Art. 58 – (1) Drepturile de pensie de agricultor pentru limită de vîrstă se acordă și se plătesc de la data îndeplinirii condițiilor de pensionare, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la această dată.

(2) Drepturile de pensie anticipată de agricultor se acordă și se plătesc de la data îndeplinirii condițiilor, dar nu înaintea încetării calității de asigurat.

(3) În cazul persoanelor care îndeplinesc condițiile de pensionare și a căror cerere a fost depusă după termenul prevăzut la alin.(1), drepturile de pensie de agricultor se acordă și se plătesc de la data depunerii cererii împreună cu actele doveditoare.

Art. 59 – (1) Persoanele care au împlinit vîrstă standard de pensionare nu mai pot solicita înscrierea la pensia de invaliditate de agricultor.

(2) Dreptul la pensie de invaliditate se acordă de la data emiterii deciziei medicale de încadrare în grad de invaliditate dacă persoanele sunt asigurate și au un stagiu de cotizare, în funcție de vîrstă, în conformitate cu prevederile art.33 alin.(1).

Art. 60 – (1) În cazul persoanelor ce îndeplinesc la data decesului susținătorului asigurat condițiile prevăzute de prezenta lege, drepturile la pensie de urmaș de agricultor se acordă la cerere astfel:

- a) începând cu luna următoare decesului, în cazul în care susținătorul decedat era pensionar agricultor, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data decesului;
- b) de la data decesului susținătorului, în cazul în care acesta nu era pensionar la data decesului, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data decesului;
- c) de la data depunerii cererii, în situațiile în care s-au depășit termenele prevăzute la lit.a) și b).

(2) În cazul în care urmașul îndeplinește condițiile prevăzute de prezenta lege ulterior datei decesului susținătorului asigurat, drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data îndeplinirii condițiilor, dacă cererea a fost depusă în termen de 90 de zile de la data îndeplinirii condițiilor.

(3) În situația în care s-a depășit termenul prevăzut la alin.(2), drepturile de pensie de urmaș se acordă de la data depunerii cererii.

Art. 61 – (1) Admiterea sau respingerea cererii de pensionare se face prin decizie emisă de casa teritorială de pensii în termen de 30 de zile de la data depunerii cererii.

(2) Decizia casei teritoriale de pensii va cuprinde temeiurile de fapt și de drept pe baza cărora se admite sau se respinge cererea de pensionare.

(3) Decizia casei teritoriale de pensii se comunică în scris persoanei care a solicitat pensionarea, în termen de 5 zile de la data emiterii.

Art. 62 – Decizia emisă în condițiile art.61 alin.(1) poate fi contestată la instanța judecătorească competență, în a cărei rază teritorială se află domiciliul asiguratului, în termen de 45 de zile de la comunicare.

Art. 63 – Decizia casei teritoriale de pensii necontestată în termen este definitivă.

Art. 64 – În situația în care se constată erori în stabilirea și/sau în plata drepturilor de pensie, casele teritoriale de pensii vor opera corecturile și modificările legale, atrăgând, după caz, răspunderea celor vinovați.

Art. 65 – (1) Plata pensiei de agricultor se face lunar.

(2) Pensia de agricultor se plătește personal titularului, mandatarului desemnat de acesta prin procură specială sau reprezentantului legal al acestuia.

(3) Modalitățile de plată a pensiilor de agricultor se stabilesc prin regulament al CNPAS.

Art. 66 – (1) Plata pensiei de agricultor începează începând cu luna următoare celei în care:

- a) beneficiarul a decedat;
- b) beneficiarul unei pensii de invaliditate sau de urmaș nu mai îndeplinește condițiile legale în temeiul cărora i-a fost acordată pensia de agricultor;
- c) urmașul a fost condamnat printr-o hotărâre rămasă definitivă pentru infracțiunea de omor sau tentativă de omor comisă asupra susținătorului.

(2) Instanțele judecătorești au obligația ca, în termen de 10 zile de la data rămânerii definitive a hotărârii pronunțate în cazurile prevăzute la alin.(1) lit.c), să comunice această situație, în scris, CNPAS.

Art. 67 – Plata pensiei se suspendă începând cu luna următoare celei în care:

- a) pensionarul își stabilește domiciliul pe teritoriul altui stat cu care România a încheiat convenție de asigurări sociale, dacă în cadrul acesteia se prevede că pensia se plătește de către celălalt stat;
- b) beneficiarul unei pensii anticipate a dobândit un contract individual de muncă;
- c) beneficiarul unei pensii de invaliditate nu se prezintă la revizuirea medicală periodică;
- d) beneficiarul unei pensii de urmaș realizează dintr-o activitate profesională sau din propria pensie de agricultor, venituri lunare nete mai mari decât pensia de urmaș;
- e) copilul urmaș nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la art.40 lit.b) și c);
- f) soțul supraviețuitor, beneficiar al unei pensii de urmaș, se recăsătorește.

Art. 68 – (1) Reluarea în plată a pensiilor suspendate se face la cerere, începând cu luna următoare celei în care a încetat cauza suspendării, dacă cererea a fost depusă în termen de 30 de zile de la data încetării cauzei suspendării.

(2) În situația în care cererea de reluare în plată a fost depusă după expirarea termenului de 30 de zile, plata se face începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea.

(3) Reluarea în plată a pensiei de urmaș suspendată ca urmare a neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art.40 lit.b) și c) se face de la data începerii anului școlar sau de la data emiterii deciziei medicale de încadrare într-un grad de invaliditate.

Art. 69 – (1) Pot cumula pensia de agricultor cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională pe bază de contract individual de muncă, indiferent de veniturile respective:

- a) copiii urmași, orfani de ambii părinti, pe perioada școlarizării, până la împlinirea vîrstelor prevăzute la art.40 lit.b) și c);
- b) nevăzătorii;
- c) pensionarii pentru limită de vîrstă.

(2) Beneficiarii pensiei de urmaș pot cumula pensia cu veniturile realizate dintr-o activitate profesională dacă veniturile brute lunare realizate nu depășesc o pătrime din salariul mediu brut lunar pe economie, progozat prin Legea bugetului de stat pe anul în curs.

Art. 70 – (1) Sumele rămase neîncasate de către pensionarul agricultor decedat, reprezentând pensia pe luna în care a avut loc decesul și, după caz, drepturile de pensie cuvenite și neachitate până la deces, se plătesc soțului supraviețuitor, copiilor, părinților, sau, în lipsa acestora, celorlalți moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(2) Sumele prevăzute la alin.(1) pot fi solicitate în cadrul termenului general de prescripție.

Capitolul 5

Alte drepturi de asigurări sociale

Art. 71 – (1) Asigurații sistemului public de pensii al agricultorilor au dreptul, în afară de pensie, la:

a) ajutor de deces;

b) prestații pentru prevenirea îmbolnăvirilor, recuperarea capacitații de muncă și indemnizatii pentru cresterea copilului pana la 2 (3)ani, in quantum egal cu cel primit in cadrul legislativ general.

2) Beneficiază de drepturile prevăzute la alin.(1) asigurații care au un stagiu de cotizare de cel puțin un an, realizat în anul calendaristic anterior celui în care s-a produs riscul.

(3) Dreptul asiguraților la ajutorul de deces nu este condiționat de îndeplinirea stagiului de cotizare prevăzut la alin.(2).

Art.72 – (1) Persoanele asigurate conform prevederilor prezentei legi și pensionarii agricultori pot beneficia de tratament balnear, odată pe an, in limitele fondurilor alocate pentru tratament balnear prin legea anuală a bugetului asigurărilor sociale de stat, cu suportarea de către beneficiari a unei parti din costul biletului de tratament balnear.

(2) Criteriile pe baza carora se acorda bilete pentru tratament balnear, precum si nivelul cotei de participare individuala a asiguratilor se aproba anual de către CNPAS.

(3) Tratamentul balnear va fi asigurat în unitățile de tratament din proprietatea CNPAS și, în completare, prin contracte încheiate, potrivit legii, cu unități de profil.

Art.73 – (1) În cazul decesului asiguratului sau pensionarului agricultor, beneficiază de ajutor de deces o singură persoană, care poate fi, după caz, soțul supraviețuitor, copilul,

părintele, tutorele, curătorul sau moștenitorul în condițiile dreptului comun, sau, în lipsa acesteia, persoana care dovedește că a suportat cheltuielile ocasionate de deces.

(2) Cuantumul ajutorului de deces se stabilește anual prin Legea bugetului asigurărilor sociale de stat și nu poate fi mai mic decât valoarea salariului mediu brut pe economie folosit la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Asiguratul sau pensionarul beneficiază de ajutor de deces în cazul decesului unui membru de familie aflat în întreținerea sa și care nu are un drept propriu de asigurări sociale.

(4) Se consideră membru de familie, în sensul prezentei legi:

a) soțul;

b) copiii proprii, copiii adoptați, copiii aflați în plasament familial sau încredințați spre creștere familiei, în vîrstă de până la 18 ani sau, dacă își continuă studiile, până la terminarea acestora, fără a depăși vîrstă de 26 de ani;

c) părinții și bunicii oricărui dintre soți.

(5) Ajutorul de deces cuvenit pentru un membru de familie reprezintă jumătate din quantumul prevăzut la art.73 alin.(2).

(6) Ajutorul de deces se achită în termen de 24 de ore de la solicitare, de către casa teritorială de pensii, în cazul pensionarului agricultor, asiguratului, respectiv al unui membru de familie al acestuia.

Art. 74 – Ajutoarele pot fi solicitate, pe baza actelor justificative, în termenul de prescripție de 3 ani, calculat de la data la care beneficiarul era în drept să le solicite.

Capitolul 6

Administrarea Departamentului bugetului pensiilor pentru agricultori

Art. 75 – În termen de 30 de zile de la promulgarea prezentei legi, se înființează Departamentul de pensii pentru agricultori în cadrul Casei Naționale de Pensii și alte drepturi de Asigurări Sociale.

Art. 76 – (1) Conducerea executivă a Departamentului de pensii pentru agricultori este asigurată de un director general cu rang de înalt funcționar public, numit în condițiile legii de către președintele CNPAS.

(2) Ocuparea funcției de director general se face în condițiile legii.

Art. 77 – CNPAS elaborează structura și regulamentul de funcționare al Departamentului de pensii pentru agricultori, precum și al direcțiilor de pensii pentru agricultori din cadrul caselor teritoriale, seprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 78 – Cheltuielile privind organizarea și funcționarea sistemului de pensii pentru agricultori se suportă din bugetul pensiilor pentru agricultori în limita unui procent de 3% aplicat cheltuielilor anuale totale prevăzute prin Legea bugetului asigurarilor sociale de stat.

Art. 79 – Salarizarea personalului departamentului și direcțiilor de pensii pentru agricultori sunt aceleași cu cele aplicate în cazul CNPAS.

Art. 80 – În aplicarea prevederilor prezentei legi, Departamentul de pensii pentru agricultori din cadrul CNPAS, îndeplinește următoarele atribuții:

- a) îndrumă și controlează modul de aplicare a dispozițiilor legale de către casele teritoriale de pensii, precum și de către persoanele fizice cărora le revin drepturi și obligații care decurg din prezenta lege;
- b) fundamentează și elaborează proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pentru sistemul pensiilor pentru agricultori;
- c) prezintă CNPAS, rapoarte cu privire la modul de administrare a bugetului pensiilor de agricultor;
- d) publică anual raportul său de activitate;
- e) ia măsuri, în condițiile legii, pentru dezvoltarea și administrarea eficientă a patrimoniului sistemului public de pensii, precum și pentru asigurarea integrității acestuia;
- f) ia măsuri, în condițiile legii, pentru protecția fondurilor pentru pensii de agricultor;
- g) asigură evidența la nivel național a tuturor contribuabililor la sistemul pensiilor de agricultor;
- h) asigură evidența la nivel național a drepturilor și obligațiilor de asigurări sociale pentru agricultori pe baza codului numeric personal;
- i) certifică anual stagiul de cotizare și unitățile de contribuție anuală realizate la zi;
- j) asigură reprezentarea în fața instanțelor judecătorești în litigii în care este implicată ca urmare a aplicării dispozițiilor prezentei legi;
- k) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin dispoziții legale.

Art. 81 – Realizarea atribuțiilor ce revin Departamentului de pensii pentru agricultori potrivit legii, este supusă controlului Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Art. 82 – Modul de gestionare a fondurilor bugetare este supus controlului Curții de Conturi.

Capitolul 7
Secțiunea 1
Răspunderea juridică

Art. 83 – Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea materială, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Art. 84 – Fapta persoanei care dispune utilizarea în alte scopuri și nevirarea la bugetul pensiilor pentru agricultori a contribuției de asigurări sociale reținută de la asigurat, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 2 ani.

Art. 85 – Completarea formularelor privind contribuția pentru pensie de către funcționarul sau angajatul casei teritoriale de pensii, precum și completarea carnetului de asigurat cu date false, având ca efect denaturarea evidențelor privind asigurații, stagiul de cotizare, contribuția sau unitatea de contribuție, ori efectuarea de cheltuieli nejustificate din fondurile pensiilor de agricultor, constituie infracțiune de fals intelectual și se pedepsește potrivit prevederilor Codului penal.

Secțiunea a 2-a **Contravenții**

Art. 86 – Constituie contraventie următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să constituie infracțiuni:

- a) nedepunerea în termen a declarației de asigurare prevăzută la art 6 alin(2) sau art 23alin(2) si alin.(3).
- b) nerespectarea cotelor de contribuții stabilite conform art.20 alin.(3)
- c) nerespectarea prevederilor privind obligația anunțării modificărilor survenite pentru acordarea pensiei;
- d) calculul și plata eronată a ajutoarelor de asigurări sociale de către instituția care efectuează plata;
- e) refuzul de a pune la dispoziție organelor de control ale CNPAS sau MMSSF a documentelor justificative și a actele de evidență necesare stabilirii obligațiilor de asigurări sociale.

Art. 87 – (1) Contravențiile prevăzute la art.86 se sancționează după cum urmează:

- a) cele prevăzute la lit.a), b), c) și d) cu amendă de la 3.000.000 la 6.000.000;
- b) cele prevăzute la lit.e) cu amendă de la 6.000.000 la 9.000.000 lei.

(2) Nivelul amenzilor prevăzute la alin.(1) va fi actualizat prin hotărâre a Guvernului.

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de organele de control ale CNPAS și ale caselor teritoriale de pensii.

(4) Amenzile contravenționale, aplicate conform prezentei legi, constituie venituri la bugetul pensiilor de agricultor.

(5) Dispozițiile prezentei legi referitoare la stabilirea și sancționarea contravențiilor, se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul 8

Jurisdicția asigurărilor sociale pentru pensii de agricultor

Art. 88 – Jurisdicția asigurărilor sociale se realizează prin tribunale și curți de apel, în conformitate cu prevederile Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Art. 89 – Tribunalele soluționează litigiile privind:

- a) modul de calcul și de depunere a contribuției de asigurări sociale;
- b) înregistrarea, evidența și certificarea contribuției de asigurări sociale;
- c) deciziile de pensionare;
- d) refuzul nejustificat de rezolvare a unei cereri privind drepturile de asigurări sociale;
- e) modul de stabilire și de plată a pensiilor, a indemnizațiilor și a altor drepturi de asigurări sociale;
- f) plângerile împotriva proceselor verbale de contravenție, încheiate conform prezentei legi;
- g) alte drepturi și obligații de asigurări sociale născute în temeiul prezentei legi.

Art. 90 – Cererile îndreptate împotriva CNPAS sau împotriva caselor teritoriale de pensii se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul reclamantul. Celelalte cereri se adresează instanței în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau teritoriul părâtul.

Art. 91 – (1) Împotriva hotărârile tribunalelor se poate face recurs la curtea de apel competență.

(2) Hotărârile curților de apel, precum și hotărârile tribunalelor, neatacate cu recurs în termen, sunt definitive și irevocabile.

Art. 92 – Prevederile prezentei legi, referitoare la jurisdicția asigurărilor sociale, se completează cu dispozițiile Codului de procedură civilă și ale Legii nr.304/2004 privind organizarea judiciară.

Art. 93 – Cererile în fața oricărora organe sau instanțe, precum și toate actele procedurale în legătură cu litigiile, având ca obiect drepturi sau obligații de asigurări sociale, sunt scutite de orice fel de taxă de timbru.

Capitolul 9

Dispoziții tranzitorii

Art. 94 – (1) La data de 31 decembrie 2007 contractele de asigurare socială încheiate în conformitate cu prevederile art. 5, alin. (2) din Legea nr.19/2000, de către persoane asigurate în sistemul pensiilor pentru agricultori prin efectul prezentei legi, își încetează valabilitatea.

Art. 95 – (1) La data intrării în vigoare a prezentei legi devin pensii în intesul prezentei legi următoarele categorii de drepturi:

a) pensiile de agricultori provenite din fostul sistem de asigurări sociale al agricultorilor, al căror quantum a fost stabilit pe baza punctajelor medii anuale obținute prin aplicarea prevederilor art. 180, alin. (1) și (2) din Legea nr.19/2000, inclusiv partea din quantumul pensiei rezultată prin aplicare prevederilor art. 168 alin. (5) din Legea nr.19/2000, alin. (3)

b) partea din quantumul pensiei din sistemul public aferentă punctajelor medii anuale obținute prin valorificarea, după data de 1 aprilie 2001, a fiecărui an util realizat în cadrul fostelor unități agricole cooperatiste, a fiecărui an de contribuție realizat de țăranii cu gospodărie individuală din zonele necooperativizate, până la data intrării în vigoare al legii nr. 80/1992 privind pensiile și alte drepturi de asigurări ale agricultorilor, precum și a perioadelor de contribuție realizate conform acestei legi, după data de 29 iulie 1992 și până la data de 1 aprilie 2001.

(2) CNPAS va lua măsurile necesare astfel încât, la data intrării în vigoare a prezentei legi, să fie determinate numărul de unități de contribuție aferente fiecarui pensionar agricultor cu drepturi stabilite potrivit legislației anterioare, prin raportarea quantumului pensiilor cuvenite conform legislației anterioare la valoarea unei unități de contribuție, stabilită în condițiile art. 56.

Art. 96 - Dovada timpului util sau a unităților de contribuție realizate, se face cu carnetul de muncă, cu carnetul de asigurat sau cu alte acte prevăzute de lege, pe baza cărora se poate confirma plata contribuției de asigurări sociale pentru pensie.

Art. 97 - (1) Cерерile înregistrate și nesoluționate până la intrarea în vigoare a prezentei legi se vor soluționa conform normelor legale existente la data deschiderii drepturilor de asigurări sociale și pensiei

(2) Drepturile de asigurări sociale aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi se achită pe duratele și în procentele prevăzute de prezenta lege, dacă acestea sunt în avantajul beneficiarilor.

(3) În caz contrar se mențin drepturile de asigurări sociale aflate în plată la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 98 – Modelul declarației de asigurare pentru pensia de agricultor se stabilește de CNPAS și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Capitolul 10 **Dispoziții finale**

Art. 99 – (1) Sumele încasate necuvenit cu titlul de prestație de asigurări sociale pentru agricultori se recuperează de la beneficiari în termenul de prescripție de 3 ani.

(2) Sumele plătite necuvenit prin intermediul caselor teritoriale de pensii se recuperează de la beneficiari în baza deciziei casei respective, care constituie titlul executoriu.

Art. 100 – (1) Sumele încasate necuvenit, cu titlul de prestație de asigurări sociale pentru agricultori, ca urmare a unei infracțiuni săvârșite de beneficiar, se recuperează de la acesta, de la data primei plăți a sumelor necuvenite, până la recuperarea integrală a prejudiciului.

(2) Sumele stabilite în conformitate cu prevederile alin.(1) rămase nerecuperate de la asigurații decedați, se recuperează de la moștenitori, în condițiile dreptului comun.

(3) Recuperarea debitelor restante se face potrivit dispozițiilor legale privind colectarea creantelor fiscale.

Art. 101 – Baza de date privind asigurații sistemului de pensii pentru agricultori este proprietatea CNPAS și are caracter confidențial.

Art. 102 – Sumele ce urmează să fie achitate beneficiarilor de drepturi stabilite potrivit prevederilor prezentei legi se întregesc la 0,1 lei în favoarea acestora, după deducerea eventualelor obligații.

Art. 103 – În termen de 90 de zile de la publicare, CNPAS va emite norme metodologice în aplicarea prezentei legi, care vor fi publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 104 – Prezenta lege intră în vigoare la 1 ianuarie 2008, cu excepția prevederilor art.75 și art.103, care intră în vigoare la termenele stipulate în textul respectivelor articole.

Art. 105 – La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă prevederile referitoare la pensiile pentru agricultori din Legea nr.19/2000.